

Ի տասնամյակի «Կողմ փոխեն» հոդվածի

Հուլիսի 18-ին «Ազգ» թերթում տպագրված «Կողմ փոխեն» հոդվածի վերաբերյալ ցանկանում ենք տեղեկացնել, որ ս. ք. հուլիսի 15-ից 33 կողմի փոփոխման վերաբերյալ բնակչությանը ազդարարվել է ոչ թե փոփոխման օրից 3 օր առաջ, ինչպես նշված է հոդվածում, այլ դեռևս 1,5 ամիս առաջ: Հուլիսի 1-ից սկսած՝ կողմի փոփոխման մասին լրատվությունները հայտարարվում էր և դեռ արտահայտվում էր հայտարարվել գանձվածային տեղեկատվական միջոցներով, այսպես:

- Պետական ռադիոյով՝ հուլիսի 6-ից մինչև հուլիսի 25-ը, օրական 3 անգամ, այսինքն՝ մինչև օրս էլ դեռ 6 օր էս արտահայտվելու են հայտարարությունները
- հեռուստատեսության 31 հեռուստատեսիվով՝ հուլիսի 1-15-ը՝ օրական 2 անգամ «Հայրուր» լրատվական ծրագրերից առաջ էլ հեռու
- ռադիո FM 103 և ռադիո FM 107 ալիքներով՝ հուլիսի 1-15-ը, օրական 3 անգամ
- «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթի հուլիսի 12-15-ի համարներում
- «Նովոյե վրեյա» թերթի հուլիսի 13-ի և 15-ի համարներում
- «Եթեր» շաբաթաթերթի հուլիսի 13-ի համարում
- «Էֆիր» շաբաթաթերթի հուլիսի 13-ի համարում:

Բացի այդ, Արմենստեյի բաժանորդների տպատարված թուղթ բաժանմունքներում բնակչության անվճար բաժանվել են նոր կողմի ինֆորմացիոն գրույկներ: Իսկ ինչ վերաբերում է կողմի փոփոխմանը, ցանկանում ենք նշել, որ այն կաղված է Հայաստանի Հանրապետության հեռախոսային ցանցի ընդհանուր վերազինման հետ, այսինքն՝ նոր տեխնոլոգիաների և թվային կապի միջոցով տեղադրում, և վերջինս միայն տեխնիկական խնդիր է:

ԱՐՄԵՆՏԵՅԻ
ՏՆՏԵՆՈՒՔՅՈՒՆԻ ՏՆՏ
ԿԱԳՆԵՐԻ ԿԱԳՉՈՒԹՅՈՒՆ
19.07.2000 թ.

Հ. Գ. Տղազրելով Արմենստեյի արձագանքը մեր հրատարակմանը, այնուհանդերձ ցանկանում ենք փաստել, որ «Ազգի» աշխատակիցներն էլ են բաժանորդ, սակայն այդպես էլ չեն ստացել Արմենստեյի «ինֆորմացիոն գրույկներ»: Ինչ վերաբերում է լրատվականում ջանադրաբար արդարված ռադիոազդարների ցանկին, ապա, ինչպես ցույց են տալիս բազմաթիվ ընթերցողների զայրացած զանգերը, այդ տեղեկատվությունը բավարար չէր կողմի փոփոխության մասին բնակչությանը տեղյակ լինելու համար:

Մի՞թե դժվար էր գտնել մեկ անգամ հրատարակված բացատրություններ, որ կողմի փոփոխությունը կաղված է «33 հեռախոսային ցանցի ընդհանուր վերազինման հետ»:

Նոր կողմի խնդիր հետ կաղված էս մեկ խնդիր, որը դուրս էր մնացել մեր նյութից: Այժմ բոլոր հայտարարություններն ու գեղատեսիլությունները, հիմնարկ-ձեռնարկությունները, ձեռնարկները, դեպքում լրատվություններն ու միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչները սփողված են ցամաքի փոփոխվել իրենց աշխատակիցների այցելաբարներն ու լրատվությունները (բնակիչներ) նշելով նոր կողմը, տեղեկացնել գործընկերներին ու մեծամարտերին տեղանք գանձահարելու նոր կարգի մասին: Այլ է փոխադրվելու այս ծախսերը:

Նոր կողմի արդյունավետ կարելի էր ուղարկել նաև արտասահման սփյուռքի առաջատար թերթերում հրատարակելու համար: Պարզապես Արմենստեյում զլացել են կատարել այդ անհրաժեշտությունը երեք թե խուսափելով մի ինչ փող ծախսելուց:

ԱՐՄԵՆՏԵՅԻ ԲՈՅՈՒՆ

«Ազգ» երկվա համարում վերաբերյալ էր ֆինանսների նախարար Լեւոն Բարխուդարյանի տեսակետները բաժնիչ ցանցերի Համախարհային բանկի կողմից լրատվող սեփականաձեռնուման բյուջեային տարրերի և այլնի վերաբերյալ: Նախարարը մասնավորապես նշել էր, որ Լեւոն դեռ սեփականաձեռնուման չի կայացրել, ՀՀ-ի կողմից SAC-3 ծրագրի օրհանակներում սրվելի վարկային հասկացումների հույսը չենք կարող ունենալ:

Նավորները, այնուամենայնիվ նրա սակին ծառայած միջոցներն էլ որոշակիորեն բավականացրել են, որոշեցի համակարգն աշխատանքի դադարեցնել, արտահանել նա, համակարգի աշխատողներն էլ սարվա ընթացում ընդհանուր հաշվով 40-50 մլն դրամի չափով «ծախ» եկամուտ են ունենում: Ըստ որս Աստղյանի համակարգի ֆանդիվո լինելու վերաբերյալ միտմանավոր ստեղծվող տրավորությունը կեղծի է Այդ կեղծիքը ստանում են մեկ տասնամյակ, որոշեցի արդարացնեն բաժնիչ

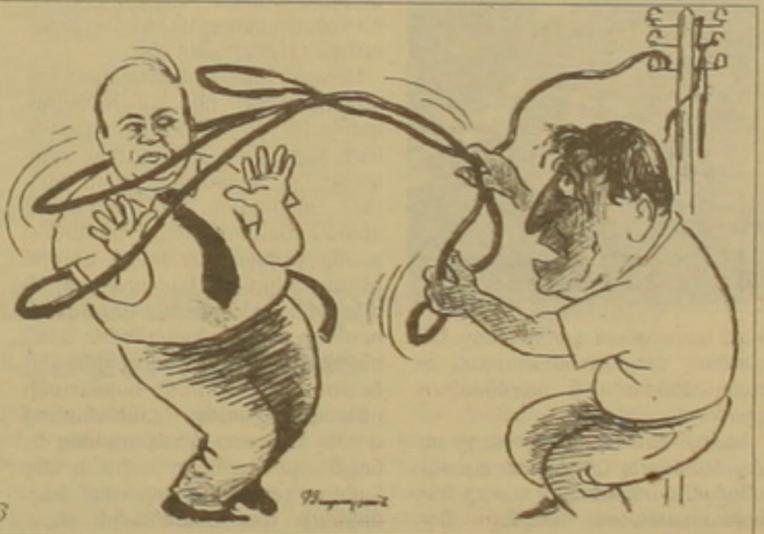
կամ Աժ-ճ հանձնի իր ԱժՄ լրատվականի, կղմի վերոհիշյալ միջազգային կազմակերպություններին, որոշեցի Հայաստանի իշխանությունների հանդեպ գործադրվող ճնշումները դադարեցնեն, կամ էլ ֆինանսների նախարարը ես մեկ անգամ հրատարակվալ հանդես կգա լրատվությունները: Արտակ Աստղյանին առանձնապես վրդովեցրել էր այն, որ նախարարը կենսաթուղթների, նրատեսների ու աշխատավարձերի

վում երկրի ողջ ենթակառուցվածքի և առանձնապես բաժնիչ ցանցերի ճեղքի գինը, չեն սահմանվում նաև մրցույթի մեկնարկային գինը, կառուցվածքի ներդրումների չափը: Այս բոլոր կետերը հնարավորինս անորոշ են արտահայտված, և Աժ-ի օրենքն ընդունելու դեպքում, այս փաստաթղթին հիմնվելով կարելի է ցանկացած վնասաբեր որոշում կայացնել: Ուրեմն, ավելի վաճառք եղանակով չլիցիտ կրկնենք կոնյակի գործարանի և Արմենստեյի լրատվությունները:

Սեփականաձեռնի՞, թե՞ չսեփականաձեռնի՞. ահա խնդիրը

Համախարհային շեռտիստիվաձ հարցադրմանը կառավարությունը պատասխանում է՝ վաճառել, Սաղոյանն ասում է՝ չվաճառել

Նախարարի հայտարարությունն անարձագանք չմնաց, հաջորդ օրն իսկ մամուլի ասուլիս հրավիրեց Արտակ Աստղյանը, որը Լեւոն Բարխուդարյանի «անկեղծությանը» հակադրվեց ավելի մեծ անկեղծությանը: Երեւանի, Հյուսիսային, Հարավային ու Կենտրոնական էլեկտրոգնացների մասնավորեցման մասին օրենքը, որ վերջերս լրացում էր կատարվել կառավարության կողմից, Աստղյանը որակեց որոշեց օրենքի «սնագ», մի հնարամիտ ծեփակերով, որ իրականում կառավարության ամենաթողությունն առաջիկայում աղափարակող փաստաթուղթ է հանդիսանալու: Նման լուրջ մեղադրանքներից հետո Արտակ Աստղյանն անցավ ֆինանսների նախարարի ու ողջ կառավարության դեմ ուղղված իր հակափաստարկներին:

«Վերջին 7-8 սարվա ընթացում մեր ենթագետիկ համակարգի, այդ թվում և բաժնիչ ցանցերի վերանորոգման համար մի ֆանի հարյուր միլիոն դոլարի ծախս է արվել: Համակարգն այսօր աշխատանքային վիճակում է, բնակիչներին մասնակարգվող էլեկտրաէներգիան շուրջօրյա է, ուրեմն ինչո՞ւմ է սեփականաձեռնից անհրաժեշտությունը, հարցադրեց որն Աստղյանը անմիջապես էր պատասխանելով. «Ոչ մի անհրաժեշտություն էլ չկա»: Զնայած որ համակարգի վերականգնմանը մինչ այժմ ուղղված հսկայական գումարների մեծ մասը «կեղծ» են իշխան

ցանցերի սեփականաձեռնումը: Նույն տասնամյակ էլ, Աստղյանի կարծիքով, նախարար Լեւոն Բարխուդարյանն է մեղադրանք ներկայացնում ՀՀ-ին ու ԱՄՀ-ին, որոն, իբր, լրատվություն են, որ մեր իշխանությունները վաճառեն բաժնիչ ցանցերը: «Այսինքն, հիմա էլ պատասխանատվությունը զգում են միջազգային կազմակերպությունների վրա», եզրահանգեց ԱժՄ անդամը: Բանի որ այսօրինակ միջադեպերից, լրատվական Սաղոյանի խոսքերով, միջազգային աղմուկի հոս է փչում, ապա իրավիճակը լրացնելու սարքերակները երկուսն են:

Վաճառված լրատվական բացատրել էր ստատիկ վարկային օգնության հետաձգումով, ասել կուզի բաժնիչ ցանցերի սեփականաձեռնուման ձգձգումով, ֆանդի երկրորդ ենթադրաբար լիցիտ նախորդի առաջինին: Իսկ թե ինչո՞ւ են մեր իշխանությունները անհարգիտ շուտափույթ կերպով սեփականաձեռնից Աստղյանը լրատվականում է. «Որովհետև անձնական օգուտ ունեն այդ ամենից, գնորդի հետ անձնական գործարներ էլ են կնքելու»: Մասին ինչ էլ լինելով լրատվական լրացնելով, թե լրատվական չէ, որ օրենքի նախագծում չի սահման

Իսրայելական ընկերությունը՝ «Շողակնի» սեփականատեր

«Շողակնի» մասնավորեցման երկար ստատված գործարքը վերջապես կայացավ, ինչի առթիվ երեկ մամուլի ասուլիս էր հրավիրել ՀՀ ղեկավար գույլի կառավարման նախարար Դավիթ Վարդանյանը: Նախարարը նախապես տեղեկացրեց, որ ակնկալվում էր նաև «Շողակնի» սեփականատեր LLD իսրայելական ընկերության նախագահ Լև Լիվանի մասնակցությունը մամուլ ասուլիսին, սակայն տեխնիկական տասնամյակում նրա ժամանումը երեւան հետաձգվել է մի ֆանի ժամով: Այդուհանդերձ, Դավիթ Վարդանյանը լավատեսորեն էր ճշմարտված ինչպես այս գործարքի, այնպես էլ Հայաստանում աղանաղագործության ներկայի և հեռանկարների առնչությամբ:

Համաձայն լրատվագրի, LLD-ի կողմից «Շողակնի» ձեռքբերման առաջին 9 ամսվա ընթացում ձեռնարկության աշխատողների թիվը կկազմի 269 մարդ՝ 150 դոլարին համարժեք միջին աշխատավարձով: Նրանք կմշակեն 3000 կարաս ալյուս: Երկրորդ փուլում, որն ընդգրկում է լրատվագրի կնքելուց հետո 30 ամիս ժամանակաշրջանը, աշխատակիցների թիվը կհասնի 1330-ի՝ 300 դոլար միջին աշխատավարձով:

Նրանք կմշակեն 30 հազար կարաս (ամսական): Զեռնարկության վերադիման և տեխնոլոգիական նորացման համար նախատեսված են 2 մլն 262 հազար դոլարի ներդրումներ: Վաճառքի գինը աստիճանվել է 370 հազար դոլար: Պետական գույլի կառավարման նախարարի կարծիքով, այս գործարքը կարելի է համարել հաջող, ֆանդի մեր կողմից «օրսիկ աստիճան համարյա չկա»:

Վաճառվել են ընդամենը 7 հարկանի շենքեր և հասցուցներ: Վերջիններս աստիճանաբար ղեկ է փոխվել: Վաճառված հզորություններն ընդամենը 10 տոկոսն են կազմում խորհրդային ժամանակներում գոյություն ունեցող «Շողակնի»: Նրա մի մասի հիման վրա 2-3 սարի առաջ ստեղծվեց աղանաղագործական DCA ընկերությունը երեւանում, իսկ սարածիների և շենքերի մի մասը, որոնք անկախապես ձեռք գնվում էին «Ալթիֆիր» ընկերության սարածում, բողոքվեցին ՀՀ արդյունաբերության և առևտրի նախարարության ենթակայության ակտիվացում, որ ճույն «Շողակնի» հզորությունը խորհրդային սարածիներն չի գերազանցել սարեկան 100-110 հազ. կարաս ալյուսի մշակումը: Երկրային «Շողակնի»

աշխատանք է իր հզորությունների 15-20 տոկոսի չափով և նույն LLD-ի լրատվական է կատարում: Վերջինիս կողմից ձեռնարկության ձեռքբերումից հետո ակնկալվում է ոչ միայն հզորությունների աճ, այլ նաև մասնագետների վերադասարանում, նոր տեսակի արտադրանքի արդարում: Մասնավորապես նախատեսվում է «Ֆանսագիա» և «Տալկոլսկոյ Գիսալոնում» կոլվոլդ աղանաղների արտադրություն: Վերջին տեսակը LLD ընկերության մեծաճանաչարհին արտադրանք է: Աղանաղի հումքն ամենայն հավանականությամբ կստացվի Անգոլայից, որտեղ իսրայելական ընկերությունն ունի ավաճախ սեփական հանրավայրեր: Ընդհանրապես LLD-ի և նրա ղեկավար Լև Լիվանի անունները վերջերս ավելի ու ավելի մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում: Լև Լիվանը խորհրդային Միությունից (Ուզբեկստան) 1972 թ. տեղափոխվել է Իսրայել, որտեղ և բնակվում է մինչ օրս: Գործարարի անունն առավել հանրաճանաչ դարձավ 1997 թ.-ից, երբ ձեռք բերեց Africa Israel Investments LTD ընկերության վերահսկող փաթեթը, որը զբաղվում էր Պաղեստինում հրեա ներգաղթողների համար հողամասերի ձեռքբե-

մամբ և բնակարանների կառուցմամբ: Այժմ նա Իսրայելի ազգային բանկի հիմնական բաժնետերերից է, իսկ LLD Diamonds LTD ընկերությունը ներկայումս է որոշեց սեփական ավաճախի հանրեղ ունեցող և աղանաղ արտադրող միակ ընկերություն: Ուստասանում Լև Լիվանը իսրայելական Harvey Limited ընկերությանը լրատվական «Ռուիզ Դայմոնդ» ընկերության հիմնական փայտերն է: Հարկ է նշել, որ աղանաղի արտադրության մինչ վերջերս մեծաճանաչ ունեցող «Դե Բիս» հարավաֆրիկյան ընկերության կողմից այդ մեծաճանաչից հրաժարվելուց հետո նրա տեղը և դերը շուտապես զբաղեցնելու միակ լուրջ հավակնորդը համարվում է հենց LLD-ն: Բնական է, որ աղանաղի համալսարհային շուտապես կատարված այս փոփոխությունը դրական ազդեցություն կունենա նաև «Շողակնի» հետագա գործունեության վրա: Իսկ նոր Հաճեցը, որտեղ գնվում է «Շողակնի», արդեն իսկ այսօր իր ավանդույթներով և որակյալ մասնագետներով դարձել է Հայաստանի աղանաղագործական կենտրոններից մեկը:

Մշակույթ

Շուրջ 80 արի գործում է Դավարդ Կարազոյզյան բժշկական բարեգործական հասարակական կազմակերպությունը եւ սիրումում հայտնի է իր առողջադաշտական, սոցիալական, կրթական բազմաթիվ ծրագրերով: Մարդասիրական բարձր գաղափարներով եւ դասեր գործնականում կենսագործելու բարի կամով եւ հնարավորությամբ օժտված այս կազմակերպությունը Հայաստանում իր

լած թե՛ հյուսերը, թե՛ ծնողները, թե՛ երեխաները: Հուլիսի 18-ին կենտրոնում իսկական տոն էր, խանդավառություն, որովհետեւ բազմեց ավանդական 7-րդ ցուցահանդեսը, որում ցուցադրված բոլոր աշխատանքների հեղինակները 7-15 արեական (այս արի ընդգրկվել է նաեւ 4 արեական ընդհանրի մի աղջնակ) երեխաներն են: Այստեղ հաճախող, այս կենտրոնի ծառայությունից օգտվող, ինչպես նաեւ, Նորի ար-

ճառի դրում Բոստոնում եւ Լոս Անջելեսում, Բուենոս Այրեսում: Մեծական ցուցադրություններ կան Բեյրութի եւ Հալեթի մեր իուր կազմակերպություններում: Իսկ ցուցահանդես-վանառններից գոյացած զուտարժեքով կենտրոնը գրեթե երեսուրկում եւ բաժանում դպրոցներում: Եկող արվանից այստիսի խնամքներ կգործեն նաեւ մասնաճյուղերում:
Ցուցահանդեսի բացման արար-

Երբ ասանաբուժարանի տերը երեխաներն էին

Հովարդ Կարազոյզյան կազմակերպության ցուցահանդեսը

գործունեությունն սկսեց 1988-ի երկաճարժից հետո միանվագ օգնությունների ձեռով, իսկ մեր երկրի անկախանալուց հետո հիմնական իր կառույցները ստեղծեց, որոնց միջոցով իրականացնում է ազգային ծրագրեր: Հովարդ Կարազոյզյան կազմակերպության առաջին առողջադաշտական կենտրոնը բազմեց 1992 թ. Նորի բարձունքի գեղատեսիլ գրկում եւ կոչվելով «Նոր» մանկական ասանաբուժարան կենտրոն, որը 8 արի անվճար ծառայում է հայ մանուկներին: Այսօր կենտրոնն իր մասնաճյուղերն ունի երեսուրկ ուրիշ վայրերում, Գորիսում, Գյումրիում, Ասեփանակերսում: Մեկ ամիս հետո կբացվի Վանաձորի մասնաճյուղը: Ասկայն մեր նախապես միայն այս սերելակազմությունը ներկայացնելը չէ, այլ ամեն գեղեցիկն մասին խոսելը, ինչեսան կազմակերպություն այցե-

րածումը բնակվող երեխաները, մոտ 100 երեխա, ամեն արի համայնում են փայտալեւծ, ձեռագործ-ասեղ-նագործության եւ նկարչական խնամքների դասընթացներին, սովորում նկարել, ամենակարեւորը ոչ միայն շինել, հաղորդակցվել գեղեցիկին, այլեւ արդել գեղեցիկի աշխարհում:
Եթե արվեստագետ չդաճան էլ, արվեստատեր էլ չլինեն (թե՛ն դա բացառվում է), զոնե կիր, լավ մարդ կդաճան, իր խոսումը նեց կենտրոնի սնորհն Կամո Տեր-Պետրոսյանը: Մեր նախապես երեխաներին փողոցից կտրել էր, երբ նախաձեռնեցին այս արտադրողական խնամքները, բայց մեր սրտատեղի ավելին եղավ: Այնքան ընդհանրի են մեր երեխաները, որոնցից մի Կամոն արդեն սովորում են երեսուրկ գեղարվեստի ուսումնասիրում: Ցուցահանդեսներ են կազմակերպել

դրությամբ ներկա գեղարվեստի մանկական գեղարվեստական կենտրոնի սնորհն, արվեստաբան Հենրիկ Իգորյանը ընդհանրեց կազմակերպությունը, ծնողներին, երեխաներին, այսինքն հեղինակներին այս հրաշալի ցուցադրության առթիվ եւ իրավազորներն նկատեց, որ թե՛ն «Նոր» ասանաբուժարանը մշակույթի հե՛ս կադ չունեցող մի կազմակերպություն է, երեխաներին տալիս է ոչ միայն բուժվելու, այլեւ գեղեցիկ, հե՛սարվեստի հնարավորություն:
Այո, դասերին այնքան ջերմություն կար, հիօգորություն, արեւ, բնություն, եկեղեցի, հայոց սաճարները, հայոց մետրոպոսառ այրութները, ամեն բան հայկական, հայ մանուկի վերաբերմունքի, մասնագործության, լավ արդարային նկատմամբ լի հույս ու հավատով:
ԱՐԵՎԻԿԱ ԿԱՐԱԶՈՅԻԱՆ

Ծանապարհի սկիզբ համարենք

Առում են Յոհան Սերաստիան Բախը Բաճախոսանից կը ոտով գնում էր լսելու Համբուրգի եկեղեցական երգեհոնահար Ռեյնհերի կատարումները: Ժամանակներն այլ են, ձեռք բաժնի կտանք մենք ու կարծազգեսն, այսօր երեսուրկ երաճակական խանդերում եւ աղաղակներում օրական միջին հազվով հարյուր ծայրերից, ծայրատյան է վաճառվում, այդ բովում դասական երաճակության:

Իհասարակ մեներգի, Ջուզեպե Կերիի անվան միջազգային վառասո-

նի դպիների Կահրան Թադեոսյանը, ծրագրում արիաներ Ջուզեպե Կերիի հայտնի օպերաներից, Կոմիտաս, նեաղայան երգեր: Եվ կազմակերպում էր Ա. Հայրապետյանը: Մա կարելի էր երգի հազվեհո համերգը համարել այն առումով, որ Կահրան Թադեոսյանը դաստաստվում է մեկնել Իսրայիլ:
Համերգի սկզբում ողջույնի խոսով հանդես եկավ երաճակագետ, երգահան Ծովակ Համբարձումյանը եւ հանդիսատեսին հորդորեց լավ մտադասել Կահրան Թադեոսյանի առումը, նաեւ այս համերգից ստացած տղավորությունը, ֆանգի շահ շուտով «այս անունը հեռվից եւ շահ բարձր է հնչելու»:
Չինվեմ լավատեսությամբ: Համերգությամբ սղատեմ «դրեկ» արձագանքներին:
ԱՐԵՎԻԿԱ ԿԱՐԱԶՈՅԻԱՆ

Մեր ժողովրդի բարեկամները

Արևայիսկուպոս Կառլիս Գալիսիսիսի հիշատակին

Մեծ Բրիտանիայի խորհրդարանի Լորդերի դաշտի փոխխոսակալ Էդի Բերդյան Բոկար «Համաշխարհային ֆրեսոնեական համակարգություն» կազմակերպության Դարաբաղի Հանրապետությանը եւ ժողովրդին սասար կանգնողների բովում հասկադես առանձնացրել էր Ռումինիայի բարճիստական համայնի նախագահ դասուր Դավիդ Նեգրոսին, օումինական Տրանսիլվանիայի հունգարական դասուր Տոնեթին, Լասվիայի ավեճարանական լուրերական եկեղեցու արեպիսկոպոս, նորին գերագանցություն Կառլիս Գալիսիսիսի:
Գե՛սնվելով Լասվիայում, ցանկություն հայտնեցի հանդիմել եւ ծանոթանալ լաճիօ արեպիսկոպոսի հե՛ս: Ավադդ, ուճացել էր... Չկար մեր բարեկամը: Նրան փոխարինողը նախ գերագանցություն Հանս Վանագոզը, նախկին հովվադաս էրիկ Մեյսերը, ինչպես նաեւ Կառլիս Գալիսի-

Տիսի այրին անշաի կեղեցուր տեղի կարպուներ հաղորդեցին մեր մեծ բարեկամի ճանկան մասին: 1992-ի Նոյեմբերի 22-ին, երեկոյան ժամեր

զուպուրից հե՛ս Լասվիայի ավեճարանական լուրերական եկեղեցու հովվապետը ուղեւորվել է Լադալից երեսուրկ հեռու գե՛սնվող հիվանդի մո՛տ: Ճանադարին նրա մեկնային դիմացից հարվածել է ջրասար մեկնան:
Պասահականություն է սա... Ոչ ոք չկարողացավ ստույգ դասասխանել: Տիկինը միայն դասմեց, որ հաճախ զանգահարում էին, սղառնում: Պաճոնադես նեվում է, որ դճբայիս դասահար էր արեպիսկոպոսի եւ ջրասար մեկնայի բախումը եւ Կառլիս Գալիսիսի մահը: Չգիտեմ: Ցավալին այն էր, որ լաճիօ ժողովուրդը ոչ ժամանակին (ընդամենը 56 արեկան էր Կառլիս Գալիսիսիսը) կորցրեց իր հովվապետին, իսկ հայերս մեր բարեկամին:
Թող Աստված լուսավորի նրա սուրբ շիրիմը:
ՅԵՐԵՒԱՆԻ ԹԱՆԳՈՒԹՅԱՆ, Որդա-երեսուր

ԲՈՒՋՐԱՍԱՐՏ

Երեմս էլ՝ արժաթե մեդալակիր

Սիդնեյի ամառային 27-րդ օլիմպիական խաղերին մասնակցելու իրավունք են նվաճել Հայաստանի երեք բռնցամարտիկներ վանաձորցի Վահրամյան Դարչինյանը (51 կգ քաշային կարգ), երեւանցիներ Արամ Ռամազյանը (54 կգ) և Արթուր Գեորգյանը (60 կգ): Երեմս էլ լրջորեն են նախադասարաններում երկու ամիս հետ մեկնարկող խոշորագույն մարզական սուուգեստիս: Իհարկե, լարված մարզումներից զատ շատ անհրաժեշտ են մրցումները, ուժեղ մրցակիցների հետ մեծամարտերը:

Այդպիսի մրցումների մեր հրաշալի եռյակը մասնակցեց հենց օրերս Բրյուսելում: Բելգիայի մայրաքաղաքի միջազգային մրցաժամանակ մասնակցում էին 13 երկրների բռնցամարտիկներ: Օլիմպիականի նախադասարանական ծրագիրը արհեստավարներն չփութացնելու նպատակով մեր մարզիկներն ու այս մրցումներում մրանց մարզիչը ՀՀ սպորտաշրջանի գլխավոր մասնագետ, համարաթեթյան վասակավոր մարզիչ Լեւոն Հովհաննիսյանը որոշեցին առ չղակասեցնել և մրցել ավելի բարձր քաշային կարգերում: Դարչինյանն ու Գեորգյանը հանդես եկան իրենց հաջորդ ֆաեթում համադասարանաբար 54 կգ և 63,5 կգ: Ռամազյանը ստիպված էր երկու քաշային «ասիճան բարձրանալ» և մրցել 60 կգ կարգում: Սա, իհարկե, մեր բռնցամարտիկների համար դժ-

վարին փորձություն էր, բայց երեմս էլ ժախճվում էր իր արժանիքներով: Հայաստանի երեք մեդալակիրներն էլ հաջողակներ սանելով մեծ եզրափակիչ և, միայն այստեղ զիջելով ուժեղ մրցակիցներին, երկրորդ տեղ զբաղեցրին:

Հայաստանի բռնցամարտիկների եռյակը թիմային հավաքված զբաղեց 5-րդ տեղը: Մեր մարզիկները, անհասկանալի մրցադաշտում շատ 3 արժաթե մեդալներից բացի, արժանացան նաև ամենաբարձր տեղից՝ կա ունեցող թիմի համար սահմանված զավթաթիվ:

Արժաթ ու բրոնզ՝ Արեւմուտ

Հունաստանի մայրաքաղաքում անցկացվեց եվրոպայի ժախաններին հերթական առաջնությունը: Մրցաժամանակ մասնակցում էին 13 երկրների բռնցամարտիկներ: Օլիմպիականի նախադասարանական ծրագիրը արհեստավարներն չփութացնելու նպատակով մեր մարզիկներն ու այս մրցումներում մրանց մարզիչը ՀՀ սպորտաշրջանի գլխավոր մասնագետ, համարաթեթյան վասակավոր մարզիչ Լեւոն Հովհաննիսյանը որոշեցին առ չղակասեցնել և մրցել ավելի բարձր քաշային կարգերում: Դարչինյանն ու Գեորգյանը հանդես եկան իրենց հաջորդ ֆաեթում համադասարանաբար 54 կգ և 63,5 կգ: Ռամազյանը ստիպված էր երկու քաշային «ասիճան բարձրանալ» և մրցել 60 կգ կարգում: Սա, իհարկե, մեր բռնցամարտիկների համար դժ-

մոտ էր աշխարհամասի յեմոլիոնի կոչմանը, բայց եզրափակիչ մեծամարտում ժախանները կրեց, զբաղեց 2-րդ տեղը և արժանացավ արժաթե մեդալի: Կիսաեզրափակիչում զիջելով ուժեղ մրցակիցին՝ 3-րդ տեղ զբաղեց և բրոնզե մեդալակիր դարձավ 51 կգ քաշային կարգում հանդես եկած Հրայր Մելիքյանը (Մեւան, գյուղ Լճաբեն): Մեր բռնցամարտիկներից 3-ն իրենց քաշային կարգերում 5-րդ տեղ զբաղեցին: Թիմային հավաքված Հայաստանի հավաքականը

զբաղեց 8-րդ տեղը, ինչը, անուշահամ, հաջողություն է:

Մեր գրույցի ժամանակ բռնցամարտիկների մրցելույթների առնչությամբ իր գոհունակությունն արտահայտեց նաև համարաթեթյան ժախանները հավաքականի ավագ մարզիչ, ՀՀ վասակավոր մարզիչ Հեղոյա Ալեխանյանը: Նա նեց, որ զոաներ Արեւմուտի օրհանում արժանի բռնցամարտ ցուցադրեցին: Թեւեւ, նպատակով հանգամանների դեղում մեղալները կարող էին ավելի շատ լինել:

ՇՈՒՍՏ

Կանաչ ավելի ուժեղ էին

Գերմանիայի Մյունխեն քաղաքում անցկացվեց «լեդիներ» և «սեյուրներ» ավանդական մրցաժամանակ: Թիմերից մեկի կազմում ընդգրկված էին 5 ուժեղագույն ժախաններ: Դրանք, մյուսում 5 վեներան ժախաններ:

Մյունխենից մրցաժամանակ, երկու քաղաքում անցկացված հանդիպումը հաջողություն բերեց զեղեցիկ սեռի մեդալակիրներին: Ժախանները հաղթեցին 27-23 հավաքված: Կանաչ թիմին 10 հնարավորից 7,5-ական միավոր բերեցին աշխարհի յեմոլիոնիկ Մե Հոմսը (Հինաստան) և Նանա Իսելյանին (Կաստան):

Թիմի կազմում հանդես էին զախու նաև Հոմ Հեմը (Հինաստան), Ալիսա Գալյանովան (Ռուսաստան) և Սոֆյա Գուգարը (Հունգարիա):

Վեներաների թիմում հիանալի հանդես եկավ 69-ամյա Վիկտոր Կորյույը (Շվեյցարիա): Նա 8,5 միավոր վասակեց: Հաջող խաղաց նաև աշխարհի նախկին յեմոլիոն, 79-ամյա Վասիլի Սմիտովը (Ռուսաստան): Սակայն այս երկու ժախաններին անհրաժեշտ «աջակցություն» ցույց չսվեցին մյուսները՝ Մարկ Տայմանովը (Ռուսաստան), Վասիլի Հորը (Չեխիա) և Հանս Բաունսթերը (Գերմանիա):

ԼԵՅԱԼՎԱՅԻՆ ՄՈՂՈՐ

Մրցել է 5 փուլ

«Տուր դը Ֆրանս» բազմօրյա հեծանվալակի 16-րդ փուլի հաջորդ դարձավ Ֆրանսիացի Ռիսար Վիտանը («Պոլսի» թիմից): Երբ Կուրեւել-Մորզին բնակավայրերի միջև ընկած 196,5 կմ մրցաժամանակում ավարտեց 2 կմ էր մնացել, առաջատար խաղացող Ռոբերտ Էրասը («Կելմե»), բախվելով քարաքարի առգելադասներին, վայր ընկավ: Դրանից օգտվելով Վիտանը առաջ անցավ: Երկրորդ տեղը զբաղեց գերմանացի Յան Ուլրիխը («Տելեկոմ»), երրորդ տեղում էր 16-րդ փուլով ավարտեց հեծանվալակի լեոնային մասը:

Ընդհանուր հավաքված մրցումները շարունակվում է գլխավորել ամերիկացի Լեոն Արսթրոնգը («Յու. Է. Փոստալ»): Նա ավելի քան

5 րոտով առաջ է երկրորդ տեղում ընթացող Ուլրիխից: Ամենայն հավանականությամբ, Արսթրոնգը կդառնա իր առավելությունը:

ՊՈՂՈՐ

Վու Յանյանը որակագրկվեց

Հայաստանի լողորդուհի, աշխարհի 1998 թ. յեմոլիոնուհի, 200 մ հասակի լողի աշխարհի օնոլորդակուհի Վու Յանյանը որակագրկվել է 4 աստի: Հինաստանի հավաքականի կազմում Սիդնեյի օլիմպիական խաղերին նախադասարանակող 22-ամյա մարզուհու՝ օրերս անցկացված բեկական սուուգեստի ժամանակ

դարձել էր, որ նա արգելված դեղամիջոցներ է օգտագործել: Կարգազանց անմիջապես հանվեց թիմի կազմից, առաջ և հաջորդեց խիստ դաշտի (այդպիսին են լողի միջազգային ֆեդերացիայի դախանները):

Բաժինը վարում է ՈԱՉՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ՖՈՒՏԲՈՒՆ ԵՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բելառուսի հավաքականի գլխավոր մարզիչ է նշանակվել հանրահայտ ֆուտբոլիստ և մարզիչ Էդուարդ ՄալոՖեևը: Նա երկար տարիներ հանդես է եկել Սիմսկի «Դինամո» թիմի կազմում, խաղալն ավարտելուց հետո անցել է մարզական գործունեության: Մասնավորապես, որոշ ժամանակ մարզել է նաև ԽՄԴՄ հավաքականը: ՄալոՖեևն այժմ փոխարինել է Սերգեյ Բորովսկուն, որի մարզական գործունեության ընթացքում բելառուսներն անհաջող հանդես եկան մի շարք մրցախաղերում: 58-ամյա ՄալոՖեևը երկրի հավաքականի ղեկը ստանձնեց երկար տարածումներից հետո, մինչև վերջերս նա հաջողությամբ մարզում էր Ռուսաստանի առաջնության երկրորդ խմբի «Արեմուս» գործընկերներին: Միևնույն ժամանակ, որ 2002 թ. աշխարհի առաջնության ընթացքում խաղերում բելառուսը մեր հավաքականի մրցակիցն է:

Լոբար Մաթեուզը մի քանի ամիս առաջ Մյունխենի «Բավարիայից» տեղափոխվեց Ամերիկյան լիգայի (MLS) «Նյու Յորկ-Նյու Ջերսի Մետրոսթարզ»: Հավանաբար, այս թիմին ֆուտբոլիստը հրաժեշտ կսա դայմանագրի ժամկետը դեռ չլրացած:

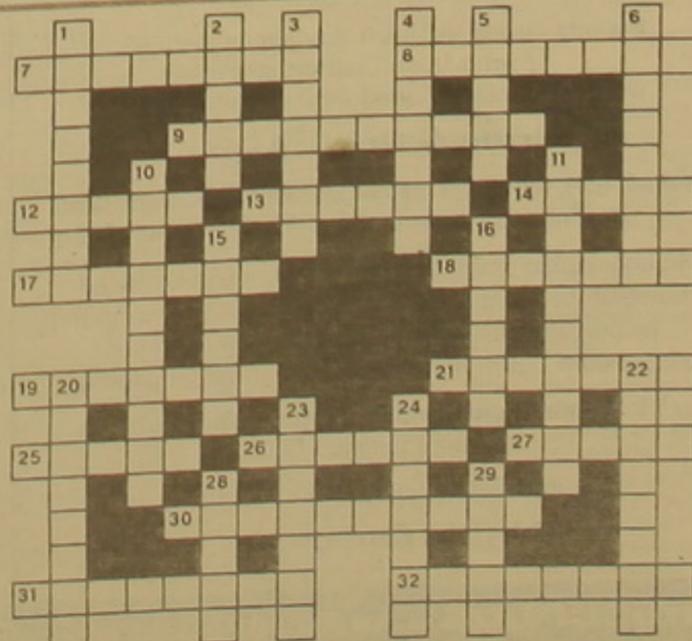
Անգլիական «Միդլսբրոյի» կիսադասարան Պոլ Գասկոյնը, որը վերջերս հայտնվել էր այստեղ կոչված «ազատ զորակալի» դերում, տեղափոխվել է «Էվերստոն», որի կազմում, ըստ դայմանագրի, հանդես կզա երկու մրցաժամանակ: «Էվերստոնի» երկրորդականը գնդությանը են ընդունել Անգլիայի հավաքականի նախկին խաղացողին: Այդ, չնայած իր սկանդալային համբավին, Գասկոյնը սիրված է իր երկրում:

Խորվաթիայի առաջնության սկիզբը վստահի սակ է: Բարձրագույն խմբի թիմերից շատերում բացահայտվել են ֆինանսական մեծնալություններ, և ավելորդներն այժմ սնանկացման եզրին են:

Նախորդ համարում տղազրված խաչքառի դասախանները

- Ուղղահայաց**
 1. Բագրևանդ: 2. Սոնա: 3. Մորգե:
 4. Շալախ: 5. Ֆրիկ: 6. Նազասակի:
 9. Փրկիչ: 13. Թեյլիդյան: 14. Սիմոն:
 18. Ուրմիա: 19. Իրսեն: 24. Հիլոսիմա:
 26. Աֆրոդիտե: 28. Ուրաթ:
 31. Վարազ: 32. Վարան: 34. Իվան:
 36. Գարո:

- Հորիզոնական**
 7. Նադոլեոն: 8. Լազարյան: 10. Արիա:
 11. Ազարյան: 12. Կսավ: 15. «Պարկեր»: 16. Ֆիդիաս: 17. Ֆուլիկ:
 20. Դոլլ: 21. Դելի: 22. Իման: 23. Սոսե:
 24. Հավր: 25. «Սոմա»: 27. Վառնա:
 29. Արարատ: 30. Սոգարտ: 33. Ռսկի: 35. «Քավարան»: 36. Դոդե:
 37. Անթարակ: 38. Պավարոսի:

ՆԱԾՐԱՆ

Ուղղահայաց
 1. Ծակող գործի: 2. Մարկոս Ալիմյանի որդի: 3. Իսալացի գրող: 4. Հայ գրավար Անդրանիկ ազգանունը: 5. Հայոց հողից ուժ առնող հայոց բազավոր: 6. Կինոյում ո՛վ մերկայացրեց Աստղեի «Տվիթիլը»: 10. Սիջնադարի հայ բեկակառու: 11. Նրա սասանյալական կերպարին անդրադարձել են Բայրոնը, Գյոթեն, Լեոնոնոսը և այլք: 15. Հայ հոգեբան երգի մեծ կասարող: 16. Ազգական: 20. Պոլսահայ բանաստեղծ: 22. Առջեկից զնացող, ֆայլող: 23. Ֆրանսիացի ֆիզիկոս: 24. Քաղաք Ֆրանսիայի հարավ-արևելքում: 28. Միջնադարի խաղաղության մեծագույն: 29. Սեփականում ապրած, զարգացած մակույթ ունեցող ժողովրդի մերկայացուցիչ:

Հորիզոնական
 7. Պոլ Լազարյանի փոխաններից: 8. Հայ դերասան: 9. Օգինդր, ...: 12. Սեպուրային օրախ: 13. Գեո Յակոբիայան: 14. Ճապոնացի: 17. Գարնանածաղիկ, բավերջուկ: 18. Կանացի անուն: 19. Լիճ Չակախում: 21. Հայ ավիակոստրուկտոր: 25. Գյուղ Հայաստանում, Թալիսից հարավ-արևմուտք: 26. Հեռուստիկ Ադամի «Կոստա» բալետում: 27. Ֆրանսիացի իմպրեսիոնիստ: 30. Աստիտիտի զորավար, նվաճող: 31. Լիճ, որին հին հայերը անվանում էին Կապուտան, իսկ Աստրոնդը ...: 32. Ամերիկացի ֆանտաստ գրող:

Կազմեց է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

